

hó 19-én, amikor a bemutatott hagyatékátadó végzések tanúsága szerint a panaszosnak a járadék követelésére vonatkozó joga keletkezett, a 3600 K évi járadék 30 q-nál sokkal több buza értékének felel meg, avval a buzaárral tehát, amelyet a panaszos a kiszabás alapjául szolgáló szerződés alapján kap, a járadék értéke nem emelkedett, hanem a pénz leromlása következtében csak mennyisége lett nagyobb.

Feltételesen illetékmentes kereskedelmi levél nem veszíti el illetékmentességét azáltal, hogy annak tartalma a perben a levél csatolása nélkül ismertettetik. (Közigazgatási Bíróság 4418/1923. P. szám.)

A feltételesen mentes kereskedelmi levél az által válik illetékkötelessé, hogy bíróság vagy hatóság előtt bizonyítás céljából felhasználattik. (Illetéki díjjegyzék 59. tétel 5. pont, 1914. évi XLIII. t. c. 86. §-a.)

Mínthogy a hivatalos lelet tartalma szerint a megilletkezett levél a panaszló részéről nem mutatott be s az a tény, hogy ő perbeli külön iratában annak tartalmát ismertette, nem egyenlő hatályu a levélnek bizonyítékul felhasználásával, az illeték nem jogos.

Irodalom.

Dr. Nyulászi János és Katona Lajos: A kereskedői mérleg valódisága A TEBE könyvtár 9. számakép megjelent az új felértékelési rendeletnek első magyarázata a könyvpiacra. Mintaszerű kommentár, amely az egyes kérdéseket nagy precizitással és kellő ökonomiával tárgyalja. Tartalmazza az elméleti szempontoknak exponálását is, a súlyt azonban a rendelet gyakorlati parafrázisára és az intézkedések keresztülvitelének praktikus bemutatására helyezi. Ehhez képest nem foglalkozik a mérlegvalódisági rendelet előzményeivel, az aranymérleg és felértékelés körül lefolyt vitákkal, valamint a külföldi joganyaggal, de a maga teljességében hozza a felértékelési kormányrendelet által érintett anyagot.

Különösen kiemelendők azok a fejtegetések, amelyek a valorizáció alá eső tartozásoknak felértékeléséről, az alaptőke rendezési tartalékalap gyakorlatiatlanságáról, az alaptőke rendezési tartalékalapnak és a saját tőke kiszámításának viszonylatáról, a külföldi részvénytársaságok és szövetkezetek magyarországi fiókjainak a felértékelés körüli feladatairól stb. stb. szólnak.

A kommentár második része a rendelet könyvelési vonatkozásai-val foglalkozik és végigvezet a felértékelésnek egész praktikumán kezdve az előkészítő munkálatokon egészen a felértékelésnek mérlegszerű keresztülviteléig.

A mű a maga egészében értékes lépés úgy a rendelet elméleti feldolgozásának, mint gyakorlati taglalásának útján.

Novák Sándor: A mérlegvalódiság helyreállítása. (Aranymérleg.) Ezen értekezés még a felértékelési rendelet megjelenése előtt azzal a céllal szerkesztetett meg, hogy az író gyakorlati tapasztalatait és külföldön tett tanulmányainak eredményét ismertesse és ezen uton a mérleg valódiságának felértékelés útján való helyreállítását propagálja.

Az értekezés történelmi visszapillantást ad a kereskedői mérlegnek a háboru előtti szerepére és a mérleg valódiságának a háboru utáni időkben való fokozatos leromlására. Rámutat mindazokra a kormányrendeletekre, amelyek a mérleg valódiságának lassu leromlását tulajdonképpen előidézték, a devizarendeletekre, a forgalmiadórendeletekre,